

Evropski kulturni in ustvarjalni sektorji kot viri gospodarske rasti in delovnih mest

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2013 Spodbujanje evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev kot virov gospodarske rasti in delovnih mest 2012/2302(INI)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 167 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov (Konvencija Unesca o varovanju kulturne raznolikosti), ki jo je 20. oktobra 2005 sprejela generalna konferenca Organizacije združenih narodov za izobraževanje, kulturo in znanost (UNESCO),
- ob upoštevanju Sklepa Sveta št. 2006/515/ES Sveta z dne 18. maja 2006 o sklenitvi Konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov¹,
- ob upoštevanju sklepov Sveta s 13. in 14. novembra 2006 ter s 24. in 25. maja 2007², zlasti o prispevku kulturnega in ustvarjalnega sektorja k uresničevanju lizbonskih ciljev, ter resolucije Sveta z dne 16. novembra 2007 o Evropski agendi za kulturo³,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1855/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi programa Kultura (2007–2013)⁴,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1718/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2006 o izvajanju podpornega programa za evropski avdiovizualni sektor (MEDIA 2007)⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. aprila 2008 o evropski kulturni agendi v času globalizacije⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2007 o socialnem statusu umetnikov⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. aprila 2008 o kulturnih industrijah v Evropi⁸,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 12. maja 2009 o kulturi, ki spodbuja ustvarjalnost in

---

¹ UL L 201, 25.7.2006, str. 15.

² UL C 311, 21.12.2007, str. 7.

³ UL C 287, 29.11.2007, str. 1.

⁴ UL L 372, 27.12.2006, str. 1.

⁵ UL L 327, 24.11.2006, str. 12.

⁶ UL C 247 E, 15.10.2009, str. 32.

⁷ UL C 125 E, 22.5.2008, str. 223.

⁸ UL C 247 E, 15.10.2009, str. 25.

inovacije¹,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. oktobra 2009 z naslovom Avtorske pravice v gospodarstvu znanja (COM(2009)0532),
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2010)2020),
  - ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 27. aprila 2010 z naslovom Izkoriščanje potenciala kulturnih in ustvarjalnih industrij (COM(2010)0183),
  - ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 30. junija 2010 z naslovom Evropa, prva svetovna turistična destinacija – nov okvir evropske turistične politike (COM(2010)0352),
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o kulturnih razsežnostih zunanjega delovanja EU²,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o izkoriščanju potenciala kulturnih in ustvarjalnih industrij³,
  - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2012 z naslovom Posodobitev sporočila o industrijski politiki – Močnejša evropska industrija za rast in oživitev gospodarstva⁴,
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. decembra 2012 o vsebini na enotnem digitalnem trgu (COM(2012)0789),
  - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 26. septembra 2012 z naslovom „Competitiveness of the European High End Industries“ (Konkurenčnost evropskega sektorja luksuznih izdelkov) (SWD(2012)0286),
  - ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 26. septembra 2012 z naslovom Spodbujanje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev za rast in delovna mesta v EU (COM(2012)0537),
  - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 30. maja 2013⁵,
  - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za promet in turizem ter mnenja Odbora za regionalni razvoj (A7-0248/2013),
- A. ker imajo kulturni in ustvarjalni sektorji, ki prispevajo k širjenju inovacij v drugih sektorjih, pomembno vlogo pri gospodarskem in socialnem razvoju Unije (pri slednjem

---

¹ Dok. 8749/1/09 REV 1 in 8749/1/09 REV 1 COR 1.

² UL C 377 E, 7.12.2012, str. 135.

³ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 142.

⁴ Dok. 17566/12.

⁵ CdR 2391/2012.

zlasti pri malih in srednjih podjetjih) ter so bistveni del strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast;

- B. ker kulturni in ustvarjalni sektorji pomembno pripomorejo k spodbujanju socialne kohezije, ustvarjalnosti ter kulturne in jezikovne raznovrstnosti v Uniji;
- C. ker je gospodarska kriza še najmanj vplivala na kulturni sektor, kar pomeni, da je to strateško področje za razvoj družbe;
- D. ker si kulturni in ustvarjalni sektorji zaslužijo priznanje zaradi kulturne vrednosti, ki jo imajo že po naravi, hkrati pa tudi zaradi pomembnega prispevka k javni blaginji, socialnemu vključevanju in koheziji ter gospodarstvu Unije v smislu rasti in ustvarjanja delovnih mest v gospodarstvu Unije, pa tudi zaradi svojega ugodnega učinka na turizem;
- E. ker imajo evropski kulturni in ustvarjalni sektorji pomemben ekonomski vpliv na številne druge sektorje, kot so turizem, trgovina na drobno, digitalne tehnologije itd;
- F. ker kulturni in ustvarjalni sektorji vključujejo zelo raznolike ustvarjalne dejavnosti in storitve, za katere so značilni posebni modeli financiranja in razvoja; zato je treba to raznolikost upoštevati pri pripravi podpornih strategij ali strategij sodelovanja, tudi na mednarodni ravni;
- G. ker festivali v Evropi omogočajo krepitev evropske kulturne produkcije ter ustvarjajo kulturno, socialno, gospodarsko in turistično vrednost na teritorialni ravni;
- H. ker kulturne in ustvarjalne sektorje večinoma sestavljajo mala in srednja podjetja, ki so steber gospodarstva v Uniji;
- I. ker je Evropska komisija v delovnem dokumentu z dne 26. septembra 2012¹ priznala pomen kulturnega in ustvarjalnega gospodarskega sektorja vrhunskih proizvodov (moda, nakit in ure, parfumi in kozmetika, modni dodatki, usnjena galanterija, pohištvo in pohištvena oprema, gospodinjska oprema, gastronomija, vina in žgane pijače, avtomobili, ladje, hoteli in prostočasne dejavnosti, trgovina na drobno in dražbene hiše ter založniški sektor) ter ker so lahko podjetja v sektorju vrhunskih proizvodov gonilna sila za vse kulturne in ustvarjalne sektorje;
- J. ker okrepitev status delavcev v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih prispeva k strukturiranju, sposobnosti preživetja in verodostojnosti gospodarske dejavnosti ter h konsolidaciji zaposlovanja;
- K. ker je mobilnost pomembna značilnost kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, vendar zanjo obstajajo številne ovire, ki se med državami in regijami razlikujejo ter se navezujejo zlasti na težave pri pridobitvi vizumov, neobstoj statusa umetnikov ter posebne in raznovrstne pogoje umetniške produkcije;
- L. ker bi moral pilotni projekt o gospodarstvu kulturne raznolikosti, ki trenutno poteka, zagotoviti pregled izzivov in rešitev za kulturne in ustvarjalne sektorje;
- M. ker je treba državljanom Unije zagotoviti kulturno in umetniško izobraževanje že od

---

¹ SWD(2012)0286.

zgodnjega otroštva, da bi tako razvili lastno razumevanje umetnosti in kulture, okrepili svoj glas in ozaveščenost o veliki raznolikosti kultur v Evropi ter da bi spodbudili njihovo lastno ustvarjalnost in izražanje, pa tudi kulturno raznolikost;

- N. ker je treba okrepiti vezi med izobraževalnimi ustanovami ter kulturnimi in ustvarjalnimi podjetji, da bi tako upoštevali spremembe pri zaposlovanju in potrebe po posebnih spretnostih, s čimer bi spodbudili izmenjavo informacij in razvoj mešanih spretnosti;
- O. ker je očitno, da so kulturni in ustvarjalni sektorji v Evropi bogatejši in bolj raznoliki kot drugje po svetu, to dejstvo pa bi morali izkoristiti za spodbujanje rasti;
- P. ker se s prehodom v digitalno dobo kulturnim in ustvarjalnim sektorjem ponuja priložnost, saj se bodo pojavile nove zahteve in storitve, ki bodo vodile v razvoj novih gospodarskih modelov;
- Q. ker je razvoj novih gospodarskih modelov za dostop do kulturnih del na spletu v polnem razcvetu in ga je treba podpreti s stabilnim pravnim okvirom, ki bo spodbudil naložbe v kulturne in ustvarjalne sektorje;
- R. ker je bistveno, da se kulturnim in ustvarjalnim sektorjem zagotovi dostop do stabilnih načinov financiranja, prilagojenih njihovim potrebam, da se tako omogoči njihov nadaljnji razvoj;
- S. ker so kulturni in ustvarjalni sektorji pomemben sestavni del lokalnih in regionalnih strategij prostorskega razvoja za doseganje ciljev socialne kohezije in gospodarskega vzpona;

Pogoji za razvoj ustvarjalnih in kulturnih sektorjev

1. ugotavlja, da kulturni in ustvarjalni sektorji dosegajo dobre ekonomske rezultate, pomembno prispevajo k socialni koheziji in kljub težavam, s katerimi se trenutno srečujejo gospodarstva pri zahtevah proračunske discipline Unije, še naprej ustvarjajo delovna mesta, zlasti za mlade ter sproščajo velik inovacijski potencial;
2. poudarja, da je treba zagotoviti aktualne in zanesljive statistične podatke o kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, zlasti o njihovem dejanskem položaju, posebnostih, tudi glede statusa, njihovega potenciala pri ustvarjanju delovnih mest in rasti ter njihovega ekonomskega učinka na druge sektorje, da bo nato mogoče sprejeti najustreznejše politične ukrepe za učinkovito spodbujanje teh sektorjev; priporoča ustanovitev observatorija ali banke podatkov o kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;
3. poziva Komisijo, naj nadaljuje z razvijanjem študij in zbiranjem podatkov o gospodarski in socialni vlogi kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zlasti kot najpomembnejšega elementa v različnih gospodarskih sektorjih;
4. obžaluje, da sta časovni razpored in področje ukrepov, ki jih je predlagala Komisija v svojem sporočilu o ustvarjalnih in kulturnih sektorjih¹, omejena; poudarja, da je treba predvideti dolgoročne možnosti za te sektorje ter izdelati program strukturiranih in konkretnih ukrepov za usklajevanje s strategijo Evropa 2020; opozarja, da morajo kulturno

---

¹ COM(2012)0537.

ustvarjanje nujno podpirati Unija, države članice in lokalne skupnosti;

5. poziva Komisijo, naj na podlagi obstoječe platforme o potencialu kulturnih in ustvarjalnih sektorjev skliče razširjeni forum akterjev v teh sektorjih, na katerem bi izoblikovali konkretne rešitve in tako dejavno pripomogli k izdelavi strukturiranega srednje- in dolgoročnega političnega programa;
6. poziva Komisijo in države članice, naj vztrajajo pri osrednji vlogi kulturnih in ustvarjalnih sektorjev v inovacijah, da bi vzpostavili medsektorske povezave, povzročili učinke aglomeracije in grozdenja ter zagotovili nove priložnosti za naložbe in zaposlovanje;
7. meni, da bi bilo treba podpreti raziskave na podlagi inovacij za širjenje na nove trge s ponudbo inovativnih, ustvarjalnih izdelkov;
8. meni, da sta podpora in spodbujanje razvoja sinergij z drugimi sektorji bistvena za spodbujanje gospodarske rasti; v zvezi s tem poudarja vlogo kulturnega turizma pri ustvarjanju bogastva, in sicer v obliki spoznavanja naše kulturne dediščine in udeležbe na kulturnih dogodkih, kot so festivali in jezikovna potovanja;
9. opozarja na veliko raznolikost kulturnih in ustvarjalnih ekosistemov ter poudarja, da se je treba tega lotiti s spodbujanjem nastajanja skupne identitete prek spodbujanja skupnih produkcij ter ustanavljanja forumov za skupni dialog in izmenjavo med različnimi akterji v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, da bi tako ustvarili nove povezave med akterji ter omogočili prenašanje spretnosti in znanj med drugimi vejami gospodarstva; poudarja, da bi morale te pobude omogočiti razvoj skupnih interesov, hkrati pa upoštevati kulturno raznolikost, ki ji je treba priznati njeno bogastvo, moč za navdih in razvojni potencial, ki v celoti pripomore k oblikovanju skupne evropske identitete;
10. poudarja, da je treba spodbujati vzajemno poznavanje ter prenos spretnosti in znanj, nujno potrebnih za sodelovanje med ustvarjalnimi podjetji, in sicer s konkurenčnimi grozdi, pobudami za zagotavljanje odličnosti in povezovanjem v mreže, ter s tem ustvariti skupno kulturo kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter spodbuditi sodelovanje med različnimi panogami, kar bi omogočilo uspešnejše premagovanje novih gospodarskih in družbenih izzivov;
11. spodbuja k razvoju regionalizacije, izmenjavi spretnosti med sektorji z oblikovanjem grozdov in izboljšanju izmenjav, da bi tako pritegnili vlagatelje ter različnim kulturnim in ustvarjalnim podjetjem (mikropodjetjem, malim in srednjim podjetjem, nevladnim organizacijam in kulturnim ustanovam) omogočili nadaljnje spodbujanje rasti in ustvarjanje delovnih mest;
12. poudarja, da so podjetja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih večinoma mala in srednja podjetja in poudarja, da jih je zato treba še posebej podpreti;
13. odločno poziva Evropsko unijo in države članice, naj podprejo in priznajo prepoznavnost kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zaradi katerih je Evropa s kulturnega vidika tako izjemna;
14. opozarja na raznolikost ureditev v zvezi s kulturnimi in ustvarjalnimi sektorji ter priporoča ukrepe za uskladitev predpisov in praks v Uniji;

Delovne razmere za zaposlene v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih

15. opozarja, da je zaposlenim v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih treba zagotoviti socialni status, da se jim tako omogočijo zadovoljivi delovni pogoji ter se z ustreznimi ukrepi na področju davčnih sistemov, pravice do dela, pravic socialne varnosti in avtorskih pravic izboljša njihova mobilnost v vsej EU;
16. poziva k razmisleku o ukrepih za pravično financiranje in plačilo neodvisnih umetnikov; poleg tega poudarja, da je treba izboljšati usklajevanje med različnimi evropskimi sistemi socialnega varstva pri teh umetnikih zaradi njihove velike mobilnosti;
17. poziva države članice, naj sisteme socialne varnosti prilagodijo svetu ustvarjalnega dela, zlasti v digitalnem sektorju, pri tem pa naj ustrezno upoštevajo dejstvo, da morajo ljudje na ustvarjalnih delovnih mestih pogosto izmenično delati kot zaposleni in samozaposleni ali pa hkrati opravljati obe vrsti dela;
18. poziva Komisijo in države članice, naj delavcem v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih omogočijo dostop do zdravstvenega zavarovanja in (prostovoljnega) zavarovanja za primer brezposelnosti ter cenovno dostopnih poklicnih in osebnih pokojninskih načrtov za samozaposlene osebe;
19. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo minimalne standarde socialne varnosti in kolektivne pogodbe v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, med drugim tako, da javno podpora pogojujejo z upoštevanjem takšnih standardov;

Izobraževanje in usposabljanje

20. poudarja, da morajo države članice izboljšati sisteme usposabljanja, učenja in pridobivanja kvalifikacij, in sicer zlasti tako, da se študentom umetniških in ustvarjalnih disciplin omogoči celovito usposabljanje, ki upošteva današnje poslovne potrebe, da bi tako svet podjetništva približali svetu izobraževanja in zagotovili učinkovito izvajanje v vseh državah članicah; meni, da bi bilo treba pri tečajih informacijske tehnologije dovolj pozornosti nameniti možnostim v sektorju spletnih vsebin (npr. igran);
21. meni, da je treba v okviru usposabljanja na kulturnem, umetniškem in ustvarjalnem področju posredovati tudi spretnosti, ki so predpogoj za ustanovitev podjetja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;
22. meni, da je bistveno okrepiti privlačnost in podobo rokodelskega, umetniškega in kulturnega usposabljanja pri učencih, njihovih starših in ustanovah ter pokazati resnico o možnostih in ustvarjanju bogastva, tudi z ustanovitvijo observatorija ali banke podatkov;
23. poudarja pomen ohranjanja in spodbujanja umetnostnih obrti, povezanih s kulturnimi in ustvarjalnimi sektorji;
24. poziva Komisijo, naj prizna specifičnost mojstrskih rokodelskih poklicev, ki so prave zakladnice delovnih mest za Evropo in temeljijo na štirih merilih, skupnih vsem kulturnim in ustvarjalnim sektorjem vrhunskih proizvodov: inovativnost in ustvarjalnost; odličnost in estetika; znanje in tehnologija ter učenje in podpiranje znanja v vsem poklicnem življenju;

25. meni, da je treba okrepiti povezave med izobraževalnim sistemom (tudi univerzami ob spoštovanju njihove neodvisnosti), raziskovalnimi središči, izobraževalnimi ustanovami ter kulturnimi in ustvarjalnimi podjetji (tudi malimi in srednjimi podjetji), da bi bili ti sektorji z veliko delovnimi mesti bolj konkurenčni, da bi ustvarili bolj vključujoče medsektorske in interdisciplinarne sinergije, zlasti z oblikovanjem platforme za izmenjave, koalicij znanja, koalicij sektorskih spretnosti in partnerstev, da bi sodelujočim pomagali k razmisleku in ukrepanju za verjetnejšo zagotovitev kolektivnega uspeha, da bi dodatno povečali vrednost človeškega kapitala Unije, zagotovili boljše znanje med akterji, opredelili posebne spretnosti, izboljšali razumevanje razvoja na delovnih mestih in pri spretnostih ter spodbudili podjetniški duh,
26. spodbuja Komisijo, naj vzpostavi koalicije znanja med visokim šolstvom in podjetji iz kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;
27. spodbuja Komisijo, naj vzpostavi koalicije sektorskih spretnosti med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter podjetji iz kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;
28. poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo vzajemno priznavanje predmetov, poklicnih kvalifikacij in diplom, pridobljenih s študijem na področjih kulture in umetnosti;
29. opozarja, da je treba podpirati dostop do kulturne in medijske pismenosti ter izobraževanja že od zgodnjega otroštva in nato celo življenje, da bi tako spodbudili ustvarjalnost in razvoj talentov ter prenašali naklonjenost kulturi;
30. poudarja, da je treba spodbujati ustvarjalnost mladih ustvarjalcev in podpreti sodelovanje javnosti pri ustvarjanju kulture;
31. meni, da je umetniško in kulturno izobraževanje potrebno za enake možnosti, za bolj demokratičen dostop do kulture in socialno kohezijo, saj se z njim ponuja sredstvo za individualno in kolektivno izražanje, dialog in vzajemno razumevanje; poleg tega poudarja, da umetniško in kulturno izobraževanje učencem omogoča razvijanje omike, in sicer z razvojem njihovih umetniških sposobnosti, srečevanjem umetnikov, spoznavanjem umetniških del in obiskovanjem krajev s kulturno vrednostjo;
32. poziva Komisijo in Svet, naj razmisli o vzpostavitvi evropskega repertoarja znanj in spretnosti, da se zagotovi njihovo ohranjanje in spodbujanje; poziva države članice ter akterje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, naj pripravijo usposabljanja o teh znanjih in spretnostih;

Financiranje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev

33. meni, da je treba nujno omogočiti in zagotoviti ustrezne sheme financiranja kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter uvesti učinkovite instrumente izvajanja zanje, zlasti za mala in srednja podjetja; vztraja, da je treba nadaljevati in okrepiti javne politike podpore kulturnim in ustvarjalnim sektorjem ter tako omogočiti nadaljnji obstoj neodvisnega in kakovostnega ustvarjanja; poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita sredstva za ocenjevanje nematerialne produkcije, zlasti v okviru observatorija ali banke podatkov, in naj razmisli o vzpostavitvi investicijske banke za kulturo;
34. v zvezi s tem poudarja nove možnosti, na primer skupinsko financiranje

(„crowdfunding“) in skupinske naložbe („crowd-investment“);

35. poziva države članice, naj v svojih socialnih in ekonomskih politikah upoštevajo ustrezno podporo in financiranje za kulturne in ustvarjalne sektorje;
36. opozarja, da je treba v času gospodarske krize podpreti evropsko financiranje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev; izrecno poziva Evropski parlament, naj zagovarja velikopotezen in obsežen proračun za kulturo; v zvezi s tem poziva Svet, naj ne zmanjša proračuna, ki ga je predlagala Komisija za program Ustvarjalna Evropa;
37. poudarja pomen razvoja storitev svetovanja glede financ in upravljanja podjetij, da bi mala in srednja podjetja ter mikropodjetja obvladala orodja, ki so potrebna za dobro upravljanje podjetja in s tem boljše ustvarjanje, proizvodnjo, promocijo ter širjenje kulturnih dobrin in storitev;
38. meni, da bi morale države članice in ustrezni strokovnjaki izboljšati usposobljenost akterjev iz kulturnih in ustvarjalnih sektorjev na področju projektnega inženiringa, tako da zagotovijo poklicno usposabljanje ali z ustanovitevijo organov za pomoč pri pripravi načrtov financiranja;
39. pozdravlja predlagane posojilne sheme, predvidene v okviru programov Ustvarjalna Evropa, COSME in Obzorje 2020, saj ti instrumenti kulturnim in ustvarjalnim sektorjem nudijo bolj raznolike možnosti financiranja;
40. poudarja, da je treba finančne institucije bolje seznaniti s posebnostmi kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, da bi izboljšali dostop kulturnih in ustvarjalnih sektorjev do zasebnih virov financiranja;
41. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj uvedejo potrebne ukrepe, tako da priporočajo mešane načine financiranja, kot so javno-zasebna partnerstva, za katera bi veljale zahteve za preglednost in ki ne bi ogrozila potrebnega javnega financiranja, da vzpostavijo jamstvene sheme za posojila za majhne strukture in da preučijo alternativne oblike financiranja, kot je skupinsko financiranje („crowdfunding“);
42. poziva države članice, naj poiščejo druge načine financiranja kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zlasti v času krize; v zvezi s tem meni, da bi bilo sponzorstvo lahko ustrezna nadomestna možnost;
43. meni, da je v avdiovizualnem sektorju prispevek avdiovizualnih storitev pri financiranju evropskih avdiovizualnih del nujno potreben za podporo ustvarjanju ter bi jo bilo treba okrepiti z natančnim prenosom direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah¹, ki bo temeljil na številčnih podatkih;
44. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj vzpostavijo ugoden regulativni okvir, zlasti pa z zmanjšanjem svojih upravnih in regulativnih bremen ustvarijo ugodno poslovno okolje za mala in srednja podjetja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;
45. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj nadaljujejo davčno usklajevanje in naj zlasti

---

¹ UL L 95, 15.4.2010, str. 1. Popravljen različica je bila objavljena v UL L 263, 6.10.2010, str. 15.

odpravijo razlike pri obdavčitvi kulturnih proizvodov v posameznih državah članicah;

46. poudarja, da je v teh sektorjih veliko malih in srednjih podjetij; meni, da bi bilo treba zanje določiti ustrezne davčne predpise, da bi spodbudili njihovo rast in jim omogočili preživetje;
47. ugotavlja, da strukturni skladi ponujajo veliko možnosti za financiranje kulture, ustvarjanja in inovacij v Uniji, saj so naložbe kulturne narave upravičene do financiranja v okviru vseh treh ciljev kohezijske politike – konvergence, regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja;
48. obžaluje predlog nekaterih držav članic, da bi v naslednjem večletnem finančnem okviru sredstva, namenjena instrumentu za povezovanje Evrope, zmanjšali za 8,2 milijarde EUR, kar bo imelo škodljiv učinek na podporo širjenju širokopasovne infrastrukture in s tem tudi na razvoj spletnih poslovnih modelov za kulturne in ustvarjalne sektorje;
49. zato poziva države članice in Komisijo, naj uporabijo obstoječa in nova orodja in programe, kot so program Media ali jamstveni mehanizem v programu Ustvarjalna Evropa, in naj uvedejo posebne ukrepe, s katerimi naj akterjem v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih olajšajo dostop do financiranja prek teh instrumentov, pri čemer naj se posebej osredotočijo na čim bolj učinkovito uporabo digitalizacije platform, s čimer bi poenostavili postopke predložitve, ocenjevanja in upravljanja ter zmanjšali upravno breme;
50. spodbuja institucije EU, naj v večletnem finančnem okviru (2014–2020) zagotovijo ambiciozno raven financiranja za novi sklop MEDIA;

Priložnosti in izzivi digitalizacije, globalizacije in dostopa do mednarodnih trgov

51. meni, da digitalna in spletna orodja in platforme omogočajo povsem nove priložnosti za kulturne in ustvarjalne sektorje, da razvijejo nove poslovne modele, pritegnejo novo občinstvo ter razširijo svoje trge v Uniji in v tretjih državah;
52. poudarja, da je obstoj 27 različnih sistemov upravljanja pravic intelektualne lastnine veliko breme za evropske kulturne in ustvarjalne sektorje in da je treba prenoviti sedanjo razdrobljeno ureditev, da bi olajšali dostop do vsebin in povečali njihovo (globalno) kroženje na način, da bodo lahko umetniki, ustvarjalci, potrošniki, podjetja in občinstvo imeli koristi od digitalnih razvojnih dosežkov, novih distribucijskih kanalov, novih poslovnih modelov in drugih priložnosti;
53. meni, da je sodoben in uravnotežen sistem varstva pravic intelektualne lastnine v digitalni dobi, ki vsem kategorijam imetnikov pravic zagotavlja ustrezno plačilo, potrošnikom pa enostaven dostop do raznovrstnih zakonitih vsebin in resnično izbiro na področju jezikovne in kulturne raznovrstnosti, temeljni pogoj za zagotovitev konkurenčnosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;
54. poudarja, da varstvo pravic intelektualne lastnine ne bi smelo ogroziti nevtralnosti interneta;
55. opozarja na skokovito rast uporabe inovativnih digitalnih storitev za dostop do kulturnih del in poudarja, da je treba zagotoviti stabilen ekosistem, ki bo spodbujal naložbe v

kulturne in ustvarjalne sektorje, ustvarjanje delovnih mest v Evropi ter pospeševanje inovativnih poslovnih modelov;

56. zato poziva Komisijo, naj na področju pravic intelektualne lastnine vzpostavi regulativni okvir, prilagojen posebnostim različnih sektorjev, in naj uskladi in prenovi okvir za avtorske pravice, s čimer bi izboljšali dostop do vsebine ter okrepili položaj in izbiro ustvarjalcev; pri tem zagovarja boljšo delitev odgovornosti v celotni digitalni vrednostni verigi ob upoštevanju konkurenčnosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;
57. v zvezi s tem izpostavlja pomembno vlogo kolektivnih organizacij pri dostopu do kulturne dediščine, tako da učinkovito uveljavljajo pravice intelektualne lastnine in poenostavijo postopke za uporabnike;
58. opozarja, da imajo kulturni in ustvarjalni sektorji velik potencial na področju mednarodnega sodelovanja in izvoznih potencialov ter da je v interesu Unije, da spodbuja izmenjave med zaposlenimi v tem sektorju, tudi iz tretjih držav, ter da pritegne in razvija ustvarjalne talente; opozarja na pomembno vlogo ustvarjalnih in kulturnih sektorjev pri razširjanju, privlačnosti in promoviranju evropske kulture;
59. poudarja, da si je treba prizadevati za vzajemno priznavanje statusa umetnikov, razmisliti o zagotavljanju priložnosti za mobilnost in o čim učinkovitejšem izvajanju programov usposabljanja, povezovanju v mreže in prostem pretoku zaposlenih v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, zlasti kulturnikov, pa tudi umetnikov in del;
60. meni, da je nujno, da Unija in njene države članice ohranijo možnost varovanja in razvijanja svojih kulturnih in avdiovizualnih politik, in to v okviru svojih veljavnih zakonov, standardov in sporazumov, tudi Unescove konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov; zato poziva, da se v sporazumih med Unijo in tretjimi državami jasno določi izključitev kulturnih in avdiovizualnih storitev, vključno s spletnimi storitvami; v zvezi s tem poudarja, da je treba kulturne in avdiovizualne sektorje izključiti iz pogajalskega mandata za sporazum o prosti trgovini med EU in ZDA, pri čemer poudarja, da kulturne in ustvarjalne dobrine niso kakršno koli trgovsko blago;
61. poudarja, da morajo Evropska unija in njene države članice v skladu z Unescovo konvencijo iz leta 2005 zasnovati in pripraviti politike za spodbujanje kulturne raznolikosti, prilagojene digitalni dobi;
62. poudarja, da je treba okrepiti politike o digitalizaciji del, da bi bilo dostopnih čim več del evropske kulturne dediščine;
63. poudarja vlogo kulturne diplomacije in meni, da mora EU delovati kot globalni akter, če želi izboljšati svetovno konkurenčnost kulturnih in ustvarjalnih sektorjev Unije;
64. poziva Komisijo, naj predlaga primerna orodja za kulturne in ustvarjalne sektorje, da se omogoči izvoz na mednarodne trge pod dobrimi pogoji;
65. poziva, naj se kulturni in ustvarjalni sektorji promovirajo s pomočjo Evropske službe za zunanje delovanje;
66. poudarja, da kultura posredno vpliva na druge gospodarske sektorje; zato spodbuja kulturne in ustvarjalne sektorje h krepitvi sodelovanja z drugimi sektorji, kot so

informacijske in komunikacijske tehnologije in turizem, da bi se tako spopadli z izzivi digitalne tehnologije, globalizacije in dostopa do mednarodnih trgov;

Lokalni in regionalni razvoj

67. poudarja pomen regionalnih politik na področjih kulture in ustvarjanja ter v povezavi s tem tudi osrednjo vlogo lokalnih, regionalnih in makroregionalnih organov pri spodbujanju in podpori kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ob ustreznem upoštevanju popularne kulture, pri čemer naj ustrezno uporabijo primerna orodja in sheme financiranja; pozdravlja pobude, ki so jih sprejele javne uprave za razvoj regionalnih struktur poslovne podpore, namenjenih ustvarjalnim panogam, vključno s projekti, ki jih financira EU;
68. poudarja, da bi morali kulturni in ustvarjalni sektorji postati del socialno-ekonomskih strategij na nacionalni ravni in ravni EU; poudarja potrebo po nadaljnem usklajevanju različnih politik, vključno s politikami na področju industrije, izobraževanja, inovativnosti, turizma ter regionalnega, mestnega, lokalnega in prostorskega razvoja; spodbuja tudi lokalne in regionalne organe, naj v skladu z načelom subsidiarnosti kulturne in ustvarjalne sektorje vključijo v svoje srednje- in dolgoročne ekonomske strategije;
69. poudarja medsektorsko naravo kulturnih in ustvarjalnih sektorjev kot privlačnega komunikacijskega orodja ter širši pomen teh sektorjev ne samo za svetovno gospodarstvo, marveč tudi za trajnostno, pametno in vključujočo rast, inovativnost, podjetništvo, socialno kohezijo in družbeni razvoj; poudarja dejstvo, da imajo ti sektorji bogat lokalni in regionalni potencial za rast, ki predstavlja nove tržne priložnosti za podjetnike na področju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev in s tem za zaposlovanje v sektorju kulture;
70. meni, da so različna znanja, zajeta v teh sektorjih, in interakcija med ustvarjalci in tehnologijami pogosto lokalno ukoreninjena in jih je zato treba podpirati z ustanavljanjem lokalnih in regionalnih platform, mrež, grozdov, podjetniških inkubatorjev ter partnerstev, ki spodbujajo sinergije, da bi našli mehanizme za financiranje ustvarjalnosti in inovacij in za podporo upravljanju prostih delovnih mest in možnosti financiranja;
71. poudarja pomen kulture pri socialnem in gospodarskem oživljanju mest; poziva Komisijo, naj podpre vzajemno učenje med mestnimi upravami, da bi lokalne oblikovalce politik spodbudili k izmenjavi dobrih praks;
72. meni, da posodobitev kulturne infrastrukture lahko pripomore k oživitvi mestnih območij s posledičnimi socialnimi in ekonomskimi koristmi;
73. priporoča izkoriščanje skritega ekonomskega potenciala ustvarjalnih sektorjev za izboljšanje kakovosti življenja v mestih in regijah;
74. spodbuja pristop na podlagi teritorialne dinamike, da bi vse zainteresirane strani (umetnike, lokalne organe, predstavnike stroke itd.) vključili v kulturno upravljanje na lokalni in regionalni ravni;
75. opozarja, da lahko kulturni in ustvarjalni sektorji kot vir potencialov v smislu večjega števila in boljših delovnih mest v regijah prispevajo k socialni in teritorialni integraciji; je zaskrbljen, da ti vidiki kulturnih in ustvarjalnih sektorjev niso zadostno raziskani in nimajo dovolj podpore; poudarja, da je zbiranje statističnih podatkov v teh sektorjih

nezadostno na vseh ravneh, pri čemer je najslabši položaj na regionalni in lokalni ravni; poudarja, da je treba analizirati vpliv informacijskih in komunikacijskih tehnologij na kulturne in ustvarjalne sektorje, da bi se ti sektorji lahko prilagodili novim tehnološkim okoljem in se povezali s tehnološkimi dosežki;

76. poudarja, da imajo kulturni in ustvarjalni sektorji, zlasti mala in srednja podjetja, pomembno vlogo kot vzvod rasti in razvoja na lokalni, regionalni in čezmejni (med državami članicami) ravni, zlasti tako, da promovirajo kulturno dediščino, turizem in centre odličnosti, pripomorejo k privlačnosti regij, namenjajo posebno pozornost regijam z bogato kulturno dediščino, preoblikujejo družbeno-gospodarsko tkivo, razvijajo nove dejavnosti in ustvarjajo stalna in trajnostna delovna mesta; poudarja, da to še zlasti velja za turizem, saj so mesta in regije z močnim kulturnim sektorjem še posebej privlačna za turiste;
77. poudarja pomen izobraževalnih programov za spodbujanje ustvarjalnosti od zgodnjega otroštva naprej in za spodbujanje umetniškega in kulturnega izobraževanja s spodbujanjem zanimanja za delo in proizvode ustvarjalnega sektorja v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju; poudarja, da bi morali imeti lokalni in regionalni organi v tem procesu, ki obravnava kulturo in ustvarjalnost kot sestavni del regionalnega razvoja in razvoja mest, pomembno izobraževalno in kulturno vlogo, saj so ravno oni pogosto pristojni za predšolsko in osnovnošolsko izobrazbo; poudarja pomen neformalnega usposabljanja odraslih pri pridobivanju spretnosti, da se lahko prilagodijo stalno spreminjajočemu se trgu dela;
78. poudarja, da bi bilo treba financiranje, ki je na voljo v prihodnjem večletnem finančnem okviru, zlasti prek Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj, uporabiti za krepitev kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter nacionalnih, regionalnih in lokalnih institucionalnih in upravnih zmogljivosti za delo s temi sektorji, s čimer bi povečali ekonomske, socialne, izobraževalne in kulturne koristi teh sektorjev; opozarja na najbolj oddaljene regije, kjer je ustvarjanje in razvoj ustvarjalnih panog bolj zapleteno;
79. zato meni, da zahteve za ozemeljsko pripadnost, ki veljajo za nekatere ukrepe za pridobitev nacionalnih ali regionalnih pomoči za kinematografijo, pomagajo ohraniti to povezavo med kulturo in ozemljem, zato jih je treba ohraniti v skladu s pogoji iz sporočila o kinematografiji¹ iz leta 2001;
80. ugotavlja, da kulturni in ustvarjalni sektorji doživljajo dinamično preobrazbo in omogočajo oblikovanje grozdov, ki pospešujejo napredek in razvoj mest in regij;
81. opozarja, da kulturni in ustvarjalni sektorji prispevajo k ohranitvi in izboljšanju velike kulturne, zgodovinske in arhitekturne dediščine Evrope; poudarja pomen premične kulturne dediščine, tj. predmetov kot proizvodov človeške ustvarjalnosti skozi zgodovino do danes; poudarja, da so kulturni in ustvarjalni sektorji pomembni za razvoj turističnega sektorja Evropske unije in izjemno zanimivi za turiste iz držav EU in drugih držav; meni, da bi bilo treba v prihodnjem proračunu EU in pri pripravi državnih in regionalnih strateških dokumentov za obdobje 2014–2020 zaradi te dodane vrednosti izdatneje podpreti kulturne in ustvarjalne sektorje, saj v sebi nosijo pomembne ekonomske priložnosti;

---

¹ UL C 43, 16.2.2002, str. 6.

82. poudarja potrebo po ohranjanju narodne dediščine in spodbujanju kulturnih vsebin posamezne regije tako doma kot tudi v tujini;
83. meni, da bi morali biti ustvarjalni ljudje, izdelki in storitve kot del kulturne raznolikosti Evropske unije temelj močnega enotnega evropskega trga in dobro razvitih regij, pa tudi lokalnih gospodarstev, kjer lahko prispevajo k ustvarjanju novih ekonomskih dejavnosti in delovnih mest; poziva k boljši uporabi kulturnih in ustvarjalnih sektorjev za privabljanje novih vlaganj in raznolikih talentov v Evropo; poudarja, da podjetniki v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih nimajo lahkega dostopa do financiranja; poziva države članice, naj sprejmejo ustrezne socialne in fiskalne ukrepe v podporo ustvarjalnemu gospodarstvu in novim poslovnim modelom za kulturne in ustvarjalne sektorje, prilagojene evropskemu trgu, ki bodo omogočili mobilnost umetnikov in zaposlenih v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih in jim pomagali premagati ovire, ki jih predstavljajo različni davčni ali socialni sistemi in jezikovne ovire, ter spodbujali boljše razumevanje med državami in kulturami;

o

o o

84. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.